2024/1591

5.6.2024

Comhaontú idir an tAontas Eorpach agus an Íoslainn maidir le rialacha forlíontacha i ndáil leis an Ionstraim le haghaidh Tacaíocht Airgeadais don Bhainistiú Teorainneacha agus don Bheartas Víosaí, mar chuid den Chiste um Bainistiú Comhtháite Teorainneacha, don tréimhse 2021 go 2027

Tá an tAONTAS EORPACH, dá ngairtear 'an tAontas' anseo feasta

agus

AN ÍOSLAINN,

dá ngairtear 'na Páirtithe' go comhpháirteach anseo feasta,

AG FÉACHAINT don Chomhaontú arna thabhairt i gcrích ag Comhairle an Aontais Eorpaigh agus Poblacht na hÍoslainne agus Ríocht na hIorua maidir le comhlachas an dá thír sin le *acquis* Schengen [1] a chur chun feidhme, a chur i bhfeidhm agus a fhorbairt ('an Comhaontú Comhlachais leis an Íoslainn agus leis an Iorua'),

DE BHARR AN MHÉID SEO A LEANAS:

(1) Le Rialachán (AE) 2021/1148 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle [2] ('Rialachán IBTV'), bhunaigh an tAontas an Ionstraim le haghaidh Tacaíocht Airgeadais don Bhainistiú Teorainneacha agus don Bheartas Víosaí ('IBTV') mar chuid den Chiste um Bainistiú Comhtháite Teorainneacha.

(2) Is ionann Rialachán IBTV agus forbairt ar *acquis* Schengen de réir bhrí an Chomhaontaithe Comhlachais leis an Íoslainn agus leis an Iorua.

(3) Is ionstraim shonrach í an Ionstraim le haghaidh Tacaíocht Airgeadais don Bhainistiú Teorainneacha agus don Bheartas Víosaí, mar chuid den Chiste um Bainistiú Comhtháite Teorainneacha, i gcomhthéacs *acquis* Schengen a ceapadh chun bainistiú comhtháite teorainneacha san Eoraip ag teorainneacha seachtracha a áirithiú, agus saorghluaiseacht daoine á cosaint ag an am céanna, i gcomhréir iomlán le gealltanais na mBallstát agus na dtíortha comhlachaithe maidir le cearta bunúsacha, agus chun tacú le cur chun feidhme agus nuachóiriú aonfhoirmeach an chomhbheartais víosaí, agus ar an gcaoi sin rannchuidiú le hardleibhéal slándála a ráthú sna Ballstáit agus sna tíortha comhlachaithe.

(4) Foráiltear le hAirteagal 9(2) de Rialachán IBTV go ndéanfar an méid dá dtagraítear i bpointe (a) d'Airteagal 7(3) agus na hacmhainní breise dá bhforáiltear faoin Rialachán sin a chur chun feidhme faoi bhainistíocht chomhroinnte i gcomhréir le hAirteagal 63 de Rialachán (AE, Euratom) 2018/1046 ó Pharaliamint na hEorpa agus ón gComhairle [3] ('an Rialachán Airgeadais') agus Rialachán (AE) 2021/1060 ó Pharaliamint na hEorpa agus ón gComhairle [4] ('RFC').

(5) Foráiltear le hAirteagal 7(6) de Rialachán IBTV go ndéanfar socruithe chun cineál agus modhanna mionsonraithe rannpháirtíocht na dtíortha atá comhlachaithe le *acquis* Schengen a chur chun feidhme, a chur i bhfeidhm agus a fhorbairt in IBTV a shonrú.

(6) Tugann IBTV an deis chun gníomhaíochtaí maidir le bainistíocht chomhroinnte a chur chun feidhme, modhanna bainistíochta díreacha agus indíreacha, agus leis an gComhaontú seo, ba cheart go bhféadfaí an cur chun feidhme in aon cheann de na modhanna sin a bhaint amach san Íoslainn i gcomhréir le prionsabail agus rialacha an Aontais maidir le bainistiú agus rialú airgeadais.

(7) I bhfianaise nádúr sui generis *acquis* Schengen agus a thábhachtaí atá sé é a chur i bhfeidhm go haonfhoirmeach ar mhaithe le sláine limistéar Schengen, maidir leis na rialacha uile is infheidhme maidir leis na cláir a bhainistiú, ba cheart feidhm a bheith ag na rialacha sin san Íoslainn ar an mbealach céanna agus a bheadh feidhm acu sna Ballstáit.

[1] IO L 176, 10.7.1999, lch. 36.

[2] Rialachán (AE) 2021/1148 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 7 Iúil 2021 lena mbunaítear, mar chuid den Chiste um Bainistiú Comhtháite Teorainneacha, an Ionstraim le haghaidh Tacaíocht Airgeadais don Bhainistiú Teorainneacha agus don Bheartas Víosaí (IO L 251, 15.7.2021, lch. 48).

[3] Rialachán (AE, Euratom) 2018/1046 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 18 Iúil 2018 maidir leis na rialacha airgeadais is infheidhme maidir le buiséad ginearálta an Aontais, lena leasaítear Rialacháin (AE) Uimh. 1296/2013, (AE) Uimh. 1301/2013, (AE) Uimh. 1303/2013, (AE) Uimh. 1304/2013, (AE) Uimh. 1309/2013, (AE) Uimh. 1316/2013, (AE) Uimh. 223/2014, (AE) Uimh. 283/2014, agus Cinneadh Uimh. 541/2014/AE agus lena n-aisghairtear Rialachán (AE, Euratom) Uimh. 966/2012 (IO L 193, 30.7.2018, lch. 1).

[4] Rialachán (AE) 2021/1060 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 24 Meitheamh 2021 lena leagtar síos forálacha coiteanna maidir le Ciste Forbraíochta Réigiúnaí na hEorpa, Ciste Sóisialta na hEorpa Plus, an Ciste Comhtháthaithe, an Ciste um Aistriú Cóir agus an Ciste Eorpach Muirí, Iascaigh agus Dobharshaothraithe agus rialacha airgeadais maidir leis na cistí sin agus maidir leis an gCiste um Thearmann, Imirce agus Lanpháirtíocht, an Ciste Slándála Inmheánaí agus an Ionstraim don Bhainistiú Teorainneacha agus don Bheartas Víosa (IO L 231, 30.6.2021, lch. 159).

(8) Chun ríomh agus úsáid na ranníocaíochtaí bliantúla atá dlite ag an Íoslainn do IBTV a éascú, ba cheart a ranníocaíochtaí don tréimhse 2021 go 2027 a íoc ina gcúig thráthchuid bhliantúla ó 2023 go 2027. Ó 2023 go 2025, socraítear na ranníocaíochtaí bliantúla i méideanna seasta agus ba cheart an ranníocaíocht atá dlite do na blianta 2026 agus 2027 a chinneadh in 2026 ar bhonn olltáirgeacht intíre ainmniúil na Stát uile atá rannpháirteach in IBTV agus na híocaíochtaí a dhéantar go héifeachtach á gcur san áireamh.

(9) I gcomhréir le prionsabal na córa comhionainne, ba cheart don Íoslainn tairbhe a bhaint as aon ioncam barrachais mar a shainmhínítear in Airteagal 86 de Rialachán (AE) 2018/1240 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle ([5]) ('Rialachán ETIAS'). Laistigh de chreat IBTV, laghdaítear go comhréireach na ranníocaíochtaí airgeadais atá dlite ón Íoslainn do IBTV.

(10) Cumhdaítear reachtaíocht an Aontais maidir le cosaint sonraí, lena n-áirítear Rialachán (AE) 2016/679 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle ([6]), le Comhaontú LEE agus ionchorpraíodh í in Iarscríbhinn XI a ghabhann leis. Dá bhrí sin, cuireann an Íoslainn an Rialachán sin i bhfeidhm.

(11) Níl an Íoslainn faoi cheangal ag Cairt an Aontais Eorpaigh um Chearta Bunúsacha, cé go bhfuil sí ina páirtí sa Choinbhinsiún chun Cearta an Duine agus Saoirsí Bunúsacha a Chosaint agus sna Prótacail a ghabhann leis agus i nDearbhú Uilechoiteann Chearta an Duine. Dá réir sin, ba cheart tagairtí atá i Rialacháin IBTV agus RFC agus sa Chomhaontú seo do Chairt um Chearta Bunúsacha an Aontais Eorpaigh a fhorléiriú mar thagairtí don Choinbhinsiún sin agus do na Prótacail arna ndaingniú ag an Íoslainn agus d'Airteagal 14 den Dearbhú sin.

(12) Ba cheart don Íoslainn IBTV agus an Comhaontú seo a chur chun feidhme i gcomhréir le Comhaontú Pháras agus le Spriocanna Forbartha Inbhuanaithe Chlár Oibre 2030 na Náisiún Aontaithe,

TAR ÉIS COMHAONTÚ MAR A LEANAS:

Airteagal 1

Raon feidhme

Leagtar amach sa Chomhaontú seo na rialacha forlíontacha is gá maidir le rannpháirtíocht na hÍoslainne san Ionstraim le haghaidh Tacaíocht Airgeadais don Bhainistiú Teorainneacha agus don Bheartas Víosaí ('IBTV') mar chuid den Chiste um Bainistiú Comhtháite Teorainneacha don chlárthréimhse 2021 go 2027 i gcomhréir le hAirteagal 7(6) de Rialachán (AE) 2021/1148 ('Rialachán IBTV').

Airteagal 2

Bainistíocht agus rialú airgeadais

1. Agus Rialachán IBTV á chur chun feidhme, glacfaidh an Íoslainn na bearta is gá chun a áirithiú go gcomhlíonfar na forálacha is ábhartha do bhainistiú agus rialú airgeadais, a leagtar síos sa Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh ('CFAE') agus i ndlí an Aontais a fhaigheann a bunús dlí ó CFAE.

Is iad seo a leanas na forálacha dá dtagraítear sa chéad fhomhír:

(a) Airteagail 33, 36, 61, 63, 97 go 106, 115 go 116, 125 go 129, 135 go 144, 154 agus 155 (1), (2), (4), (6) agus (7), 180, 254 go 257 de Rialachán (AE, Euratom) 2018/1046 ('an Rialachán Airgeadais');

(b) Rialachán (Euratom, CE) Uimh. 2185/96 ón gComhairle ([7]);

(c) Rialachán (CE, Euratom) Uimh. 2988/95 ón gComhairle ([8]) agus Rialachán (AE, Euratom) Uimh. 883/2013 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle ([9]);

([5]) Rialachán (AE) 2018/1240 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 12 Meán Fómhair 2018 lena mbunaítear Córas Eorpach um Fhaisnéis agus Údarú Taistil (ETIAS) agus lena leasaítear Rialacháin (AE) Uimh. 1077/2011, (AE) Uimh. 515/2014, (AE) 2016/399, (AE) 2016/1624 agus (AE) 2017/2226 (IO L 236, 19.9.2018, lch. 1).

([6]) Rialachán (AE) 2016/679 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 27 Aibreán 2016 maidir le daoine nádúrtha a chosaint i ndáil le sonraí pearsanta a phróiseáil agus maidir le saorghluaiseacht sonraí den sórt sin, agus lena n-aisghairtear Treoir 95/46/CE (An Rialachán Ginearálta maidir le Cosaint Sonraí) (IO L 119, 4.5.2016, lch. 1).

([7]) Rialachán (Euratom, CE) Uimh. 2185/96 ón gComhairle an 11 Samhain 1996 maidir le seiceálacha agus cigireachtaí ar an láthair a dhéanann an Coimisiún chun leasanna airgeadais na gComhphobal Eorpach a chosaint i gcoinne calaoise agus neamhrialtachtaí eile (IO L 292, 15.11.1996, lch. 2).

([8]) Rialachán (CE) Uimh. 2988/95 ón gComhairle an 18 Nollaig 1995 maidir le leasanna airgeadais na gComhphobal Eorpach a chosaint (IO L 312, 23.12.1995, lch. 1).

([9]) Rialachán (AE, Euratom) Uimh. 883/2013 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 11 Meán Fómhair 2013 maidir le himscrúduithe arna ndéanamh ag an Oifig Eorpach Frith-Chalaoise (OLAF) agus lena n-aisghairtear Rialachán (CE) Uimh. 1073/1999 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle agus Rialachán (Euratom) Uimh. 1074/1999 ón gComhairle (IO L 248, 18.9.2013, lch. 1).

(d) Airteagail 1 go 4, 7 go 9, 15 go 17, 21 go 24, 35 go 42, 44 go 107, 113 go 115 agus 119 agus Iarscríbhinní ábhartha IBTV a ghabhann le Rialachán (AE) 2021/1060 ('RFC').

2. I gcás aon leasú, aisghairm, athsholáthar nó athmhúnlú ar an Rialachán Airgeadais is ábhartha maidir le IBTV:

(a) cuirfidh an Coimisiún Eorpach an Íoslainn ar an eolas faoi sin a luaithe is féidir, agus, arna iarraidh sin ag an Íoslainn, tabharfaidh sé mínithe ar leasú, ar aisghairm, ar ionadú nó ar an athmhúnlú sin.

(b) d'ainneoin Airteagal 13(4), féadfaidh an Coimisiún Eorpach (thar ceann an Aontais) agus an Íoslainn aon leasú is gá ar an ndara fomhír, pointe (a), de mhír 1 den Airteagal seo a chinneadh de thoil a chéile chun an leasú, an aisghairm, an t-ionadú nó an t-athmhúnlú sin ar an Rialachán Airgeadais a chur san áireamh.

3. Cuirfidh an Íoslainn na gníomhartha seo a leanas i bhfeidhm agus, i gcás inar gá sin, cuirfidh sí chun feidhme iad:

(a) aon ghníomh dlí ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle lena modhnaítear RFC, a mhéid a bhaineann sé le forálacha a bhaineann le cur i bhfeidhm Rialachán IBTV;

(b) aon ghníomh cur chun feidhme nó aon ghníomh tarmligthe arna ghlacadh ag an gCoimisiún Eorpach ar bhonn RFC, a mhéid a bhaineann sé le forálacha a bhaineann le cur i bhfeidhm Rialachán IBTV.

Chun go bhféadfaidh an Íoslainn déanamh amhlaidh, déanfaidh an Coimisiún Eorpach an méid seo a leanas:

(a) an Íoslainn a chur ar an eolas faoi na tograí go léir le haghaidh aon ghníomh dá dtagraítear faoin gcéad fhomhír, pointe (a) agus (b) a luaithe is féidir, agus, arna iarraidh sin ag an Íoslainn, mínithe a thabhairt ar na tograí;

(b) an Íoslainn a chur ar an eolas a luaithe is féidir faoi na gníomhartha go léir dá dtagraítear faoin gcéad fhomhír, pointe (a) nó (b).

Féadfaidh an Íoslainn a seasamh maidir leis na tograí a chur in iúl don Aontas a luaithe is féidir agus tabharfaidh an tAontas aird chuí air sin.

Tabharfaidh an Íoslainn fógra don Aontas, a luaithe is féidir agus in aon chás tráth nach déanaí ná 90 lá tar éis fógra a fháil, faoina cinneadh glacadh leis na gníomhartha ar thug an tAontas fógra ina leith don Íoslainn faoin gcéad fhomhír, pointe (a) nó (b).

4. Féadfaidh eintitis dhlítheanacha atá bunaithe san Íoslainn a bheith rannpháirteach i ngníomhaíochtaí a mhaoinítear leis an Ionstraim faoi choinníollacha atá coibhéiseach leis na coinníollacha sin is infheidhme maidir le heintitis dhlítheanacha atá bunaithe san Aontas.

Airteagal 3

Cur i bhfeidhm sonrach fhorálacha Rialachán RFC dá dtagraítear sa dara fomhír, pointe (d), de mhír 1 d'Airteagal 2

Lena áirithiú go gcomhlíonfaidh an Íoslainn na forálacha dá dtagraítear sa dara fomhír, pointe (d), de mhír 1 d'Airteagal 2:

(a) déanfar tagairtí do Chairt an Aontais Eorpaigh um Chearta Bunúsacha a fhorléiriú mar thagairtí don Choinbhinsiún chun Cearta an Duine agus Saoirsí Bunúsacha a Chosaintagus dá Phrótacail arna ndaingniú ag an Íoslainn agus d'Airteagal 14 de Dhearbhú Uilechoiteann Chearta an Duine;

(b) aithníonn an Íoslainn go gcuirfidh sí IBTV chun feidhme i gcomhréir le Comhaontú Pháras agus le Spriocanna Forbartha Inbhuanaithe na Náisiún Aontaithe.

Airteagal 4

Cur i bhfeidhm sonrach fhorálacha Rialachán IBTV

1. Déanfaidh an Coimisiún méid breise dá dtagraítear in Airteagal 10(1)(b) de Rialachán IBTV a leithdháileadh ar an Íoslainn ar choinníoll go gcomhlíonfar coinníollacha Airteagal 14(2) de Rialachán IBTV 2 bhliain tar éis thús rannpháirtíocht na hÍoslainne san Ionstraim.

2. Déanfar tagairtí do spriocdhátaí a thagraíonn do theacht i bhfeidhm Rialachán IBTV a fhorléiriú mar thagairtí don dáta a thiocfaidh an Comhaontú seo i bhfeidhm.

Airteagal 5

Forfheidhmiú

1. Beidh cinntí arna nglacadh ag an gCoimisiún agus a fhorchuireann oibleagáid airgeadais ar dhaoine seachas Stáit in-fhorfheidhmithe ar chríoch na hÍoslainne.

Beidh forfheidhmiú na gcinntí sin faoi rialú ag na rialacha nós imeachta shibhialta atá i bhfeidhm san Eilvéis. Beidh an t-ordú maidir lena fhorfheidhmiú i gceangal leis an gcinneadh ábhartha ón údarás inniúil dá dtagraítear sa tríú fomhír gan aon fhoirmiúlacht seachas fíorú bharántúlacht an chinnidh.

Ainmneoidh rialtas na hÍoslainne údarás inniúil chun na críche sin agus cuirfidh sé an t-ainmniú sin i bhfios don Choimisiún, agus cuirfidh an Coimisiún an t-ainmniúchán sin in iúl do Chúirt Bhreithiúnais an Aontais Eorpaigh.

A luaithe a bheidh na foirmiúlachtaí sin curtha i gcrích, ar iarratas ón gCoimisiún, féadfaidh an Coimisiún dul ar aghaidh leis an bhforfheidhmiú i gcomhréir le dlí na hÍoslainne trí ábhar a thabhairt go díreach os comhair an údaráis inniúil.

Ní fhéadfar an forfheidhmiú a chur ar fionraí ach amháin trí bhreith ó Chúirt Bhreithiúnais an Aontais Eorpaigh. Beidh dlínse ag cúirteanna na hÍoslainne, áfach, maidir le gearáin go bhfuil an forfheidhmiú á chur i gcrích ar dhóigh neamhrialta.

2. Beidh breithiúnais Chúirt Bhreithiúnais an Aontais Eorpaigh i ndáil le cur i bhfeidhm clásal eadrána atá i gconradh nó i gcomhaontú deontais a thagann faoi raon feidhme an Chomhaontaithe seo in-fhorfheidhmithe san Íoslainn ar an mbealach céanna le cinntí ón gCoimisiún Eorpach dá dtagraítear i mír 1.

Airteagal 6

Leasanna airgeadais an Aontais a chosaint

1. Déanfaidh an Íoslainn an méid seo a leanas:

(a) calaois agus aon ghníomhaíochtaí neamhdhleathacha eile a dhéanann díobháil do leasanna airgeadais an Aontais a chomhrac trí bhearta a bheidh mar chosc agus a thabharfaidh cosaint éifeachtúil san Íoslainn;

(b) na bearta céanna a ghlacadh chun calaois agus aon ghníomhaíochtaí neamhdhleathacha eile a dhéanann difear do leasanna airgeadais an Aontais a chomhrac agus a ghlacann sí chun a leasanna airgeadais féin a chosaint; agus

(c) comhordú a dhéanamh ar a ghníomhaíocht leis na Ballstáit agus leis an gCoimisiún Eorpach atá dírithe ar leasanna airgeadais an Aontais a chosaint.

2. Cuirfidh údaráis inniúla na hÍoslainne an Coimisiún Eorpach nó an Oifig Eorpach Frith-Chalaoise ('OLAF') ar an eolas gan mhoill faoi aon fhíoras nó amhras atá tugtha faoi deara acu maidir le neamhrialtacht, calaois nó gníomhaíocht neamhdhleathach eile a dhéanann difear do leasanna airgeadais an Aontais. Cuirfidh siad Oifig an Ionchúisitheora Phoiblí Eorpaigh ('OIPE') ar an eolas freisin nuair a bhaineann na fíorais nó an t-amhras sin le cás a d'fhéadfadh teacht faoi inniúlacht OIPE.

Áiritheoidh an Íoslainn agus an tAontas cúnamh frithpháirteach éifeachtach i gcásanna ina bhfuil imscrúduithe nó imeachtaí breithiúnacha ann ag údaráis inniúla an Aontais nó na hÍoslainne, i gcomhréir leis an gcreat dlíthiúil is infheidhme, maidir le leasanna airgeadais a chéile a chosaint faoi raon feidhme an Chomhaontaithe seo.

3. Glacfaidh an Íoslainn bearta atá coibhéiseach leo sin arna nglacadh ag an Aontas i gcomhréir le hAirteagal 325(4) de CFAE agus atá i bhfeidhm ar dháta sínithe an Chomhaontaithe seo.

4. Déanfar an malartú faisnéise idir an Coimisiún Eorpach, OLAF, OIPE, an Chúirt Iniúchóirí agus údaráis inniúla na hÍoslainne ag féachaint go cuí do na ceanglais rúndachta. Déanfar sonraí pearsanta a áirítear sa mhalartú faisnéise a chosaint i gcomhréir leis na rialacha is infheidhme.

Airteagal 7

Athbhreithnithe agus iniúchtaí arna ndéanamh ag an Aontas

1. Beidh sé de cheart ag an Aontas athbhreithnithe agus iniúchtaí teicniúla, airgeadais nó cineálacha eile athbhreithnithe agus iniúchtaí a dhéanamh ar áitreabh aon duine nádúrtha a bhfuil cónaí air san Íoslainn nó aon eintiteas dlítheanach atá bunaithe san Íoslainn agus a fhaigheann cistiú ón Aontas ó IBTV, chomh maith le haon tríú páirtí a bhfuil baint aige le cur chun feidhme chistiú an Aontais ó IBTV atá ina chónaí nó bunaithe san Íoslainn, ar an mbealach céanna agus is féidir i mBallstáit an Aontais Eorpaigh. Féadfaidh an Coimisiún Eorpach, OLAF agus an Chúirt Iniúchóirí athbhreithnithe agus iniúchtaí den chineál sin a dhéanamh.

2. Éascóidh údaráis na hÍoslainne na hathbhreithnithe agus na hiniúchtaí a fhéadfar a dhéanamh i gcomhpháirt leo, más mian leis na húdaráis sin.

3. Féadfar na hathbhreithnithe agus na hiniúchtaí a dhéanamh freisin tar éis cearta eintiteas dlítheanach atá bunaithe san Íoslainn, ar cearta iad a dhíorthaíonn ó chur i bhfeidhm an Chomhaontaithe seo, a chur ar fionraí, nó tar éis fhoirceannadh an Chomhaontaithe seo, i ndáil le haon ghealltanas dlíthiúil lena gcuirtear chun feidhme buiséad an Aontais ar gealltanas é a bheidh déanta roimh an dáta óna ngabhfaidh éifeacht le fionraí chur i bhfeidhm an Chomhaontaithe seo ann nó le foirceannadh an Chomhaontaithe seo.

Airteagal 8

Seiceálacha agus cigireachtaí ar an láthair

Beidh údarás ag OLAF seiceálacha agus cigireachtaí ar an láthair a dhéanamh ar chríoch na hÍoslainne a mhéid a bhaineann le IBTV i gcomhréir leis na téarmaí agus na coinníollacha a leagtar síos i Rialachán (Euratom, CE) Uimh. 2185/96 arna fhorlíonadh le Rialachán (AE) Uimh. 883/2013.

Éascóidh údaráis na hÍoslainne seiceálacha agus cigireachtaí ar an láthair a fhéadfar a dhéanamh i gcomhpháirt leo más mian leis na húdaráis sin.

Airteagal 9

An Chúirt Iniúchóirí

Leathnófar inniúlacht na Cúirte Iniúchóirí a leagtar amach in Airteagal 287(1) agus (2) de CFAE chuig an ioncam agus an caiteachas a bhaineann le cur chun feidhme Rialachán IBTV ag an Íoslainn, lena n-áirítear ar chríoch na hÍoslainne.

I gcomhréir leis na ceanglais a leagtar síos in Airteagal 287(3) de CFAE agus i gCuid a hAon, Teideal XIV, Caibidil 1 den Rialachán Airgeadais, beidh an Chúirt Iniúchóirí in ann iniúchtaí a dhéanamh ar áitreabh aon chomhlachta a bhainistíonn ioncam nó caiteachas thar ceann an Aontais i gcríoch na hÍoslainne a mhéid a bhaineann le IBTV, lena n-áirítear in áitreabh aon duine nádúrtha nó dhlítheanaigh a fhaigheann íocaíochtaí ón mbuiséad.

San Íoslainn, déanfaidh an Chúirt Iniúchóirí iniúchtaí i gcuibhreann leis na comhlachtaí náisiúnta iniúchóireachta nó, mura mbíonn na cumhachtaí riachtanacha acu sin, leis na ranna náisiúnta inniúla. Comhoibreoidh an Chúirt Iniúchóirí agus comhlachtaí náisiúnta iniúchóireachta na hÍoslainne de mheon muiníne ach gan a neamhspleáchas a thréigean. Cuirfidh na comhlachtaí nó na ranna sin i bhfios don Chúirt Iniúchóirí an bhfuil siad chun páirt a ghlacadh san iniúchóireacht.

Airteagal 10

Ranníocaíochtaí airgeadais

1. Déanfaidh an Íoslainn íocaíochtaí bliantúla le buiséad IBTV i gcomhréir leis an bhfoirmle a thuairiscítear in Iarscríbhinn I.

2. Gach bliain, féadfaidh an Coimisiún suas le 0,75 % de na híocaíochtaí arna ndéanamh ag an Íoslainn a úsáid chun maoiniú a dhéanamh ar an gcaiteachas riaracháin don fhoireann nó don fhoireann sheachtrach is gá chun tacú le cur chun feidhme Rialachán IBTV agus an Chomhaontaithe seo ag an Íoslainn.

3. Tar éis an caiteachas riaracháin dá dtagraítear i mír 2 a asbhaint, sannfar an méid atá fágtha de na híocaíochtaí bliantúla mar a leanas:

(a) 70 % chun cláir na mBallstát agus na Stát Comhlachaithe a chur chun feidhme;

(b) 30 % ar an tsaoráid théamach dá dtagraítear in Airteagal 8 den Rialachán IBTV.

4. Úsáidfear méid is ionann agus íocaíochtaí bliantúla na hÍoslainne chun rannchuidiú le bainistiú comhtháite teorainneacha san Eoraip atá láidir agus éifeachtach ag na teorainneacha seachtracha.

5. Soláthróidh an tAontas don Íoslainn faisnéis maidir lena rannpháirtíocht airgeadais mar a áirítear san fhaisnéis bhuiséadach, chuntasaíochta, feidhmíochta agus mheastóireachta arna soláthar d'údaráis bhuiséadacha agus d'údaráis um urscaoileadh an Aontais maidir leis an Ionstraim.

Airteagal 11

ETIAS

Déanfar an sciar d'ioncam ETIAS a d'fhéadfadh a bheith fágtha tar éis costais oibriú agus chothabháil ETIAS a chumhdach, dá dtagraítear in Airteagal 86 de Rialachán ETIAS (an 'barrachas'), a asbhaint ón ranníocaíocht airgeadais chríochnaitheach ón Íoslainn le IBTV, i gcomhréir leis an bhfoirmle a bhfuil tuairisc uirthi in Iarscríbhinn II.

Airteagal 12

Rúndacht

Beidh faisnéis a chuirtear in iúl nó a fhaightear i bhfoirm ar bith de bhun an Chomhaontaithe seo cumhdaithe ag rúndacht ghairmiúil agus déanfar í a chosaint ar an gcaoi chéanna a ndéantar faisnéis chomhchosúil a chosaint leis na forálacha is infheidhme maidir le hinstitiúidí an Aontais agus le dlíthe na hÍoslainne. Ní chuirfear an fhaisnéis sin in iúl do dhaoine seachas dóibh siúd atá laistigh d'institiúidí an Aontais, sna Ballstáit nó san Íoslainn a gceanglaíonn a bhfeidhmeanna orthu fios a bheith acu uirthi, ná ní fhéadfar í a úsáid chun críocha seachas chun cosaint éifeachtach leasanna airgeadais na bPáirtithe a áirithiú.

Airteagal 13

Teacht i bhfeidhm agus ré

1. Formheasfaidh na Páirtithe an Comhaontú seo i gcomhréir lena nósanna imeachta féin. Tabharfaidh siad fógra dá chéile maidir le cur i gcrích na nósanna imeachta sin. I gcás an Aontais, seolfar an fógra i scríbhinn chuig Ardrúnaí Chomhairle an Aontais Eorpaigh.

2. Tiocfaidh an Comhaontú seo i bhfeidhm ar an gcéad lá den chéad mhí tar éis lá an fhógra dheireanaigh dá dtagraítear i mír 1.

3. Chun leanúnachas a áirithiú maidir le tacaíocht a sholáthar sa réimse beartais ábhartha agus chun gur féidir tús a chur leis an gcur chun feidhme ó thús chreat airgeadais ilbhliantúil 2021 go 2027, is féidir tús a chur leis na bearta a chumhdaítear le Rialachán IBTV roimh theacht i bhfeidhm an Chomhaontaithe agus ar a luaithe ón 1 Eanáir 2021.

4. Ní fhéadfar an Comhaontú seo a leasú ach amháin i scríbhinn le toiliú coiteann na bPáirtithe. Leanfaidh teacht i bhfeidhm na leasuithe an nós imeachta céanna is infheidhme maidir le teacht i bhfeidhm an Chomhaontaithe seo.

5. D'ainneoin mhír 4 den Airteagal seo, tabharfar de chumhacht don Choiste Measctha arna bhunú faoi Airteagal 3 den Chomhaontú Comhlachais leis an Íoslainn agus leis an Iorua na leasuithe is gá ar an dara fomhír, pointe (a), de mhír 1, d'Airteagal 2 den Chomhaontú seo a chaibidil agus a ghlacadh i gcás fógra a thabhairt i gcomhréir le hAirteagal 15(2) in imthosca nach dtiocfar ar chomhaontú ina leith de bhun Airteagal 2(2) den Chomhaontú seo.

Airteagal 14

Díospóidí a réiteach

I gcás ina n-éireoidh díospóid maidir le cur i bhfeidhm an Chomhaontaithe seo, beidh feidhm ag an nós imeachta a leagtar amach in Airteagal 11 den Chomhaontú Comhlachais leis an Íoslainn agus leis an Iorua.

Airteagal 15

Fionraí

1. Féadfaidh an tAontas cearta eintiteas dlítheanach atá bunaithe san Íoslainn, a dhíorthaíonn ó chur i bhfeidhm an Chomhaontaithe seo, a chur ar fionraí i gcomhréir le míreanna 5 go 7 den Airteagal seo, i gcás neamhíoc iomlán nó páirteach na ranníocaíochta airgeadais atá dlite ag an Íoslainn, i gcás neamh-chomhlíonadh Airteagal 2(3), lena n-áirítear cinneadh gan glacadh le gníomh ar tugadh fógra ina leith faoin bhforáil sin; nó i gcúinsí i gcás ina bhfuil an Rialachán Airgeadais faoi réir leasú, aisghairm, ionadú nó athmhúnlú atá ábhartha do IBTV agus nach dtagtar ar chomhaontú de bhun Airteagal 2(2) laistigh de 30 lá ó theacht i bhfeidhm leasú, aisghairm, ionadú nó athmhúnlú ar an Rialacháin Airgeadais.

2. Tabharfaidh an tAontas fógra don Íoslainn go bhfuil sé ar intinn aige cearta eintiteas dlítheanach atá bunaithe san Íoslainn, ar cearta iad a dhíorthaíonn ó chur i bhfeidhm an Chomhaontaithe seo, a chur ar fionraí agus, sa chás sin, iontrálfar an t-ábhar go hoifigiúil ar chlár oibre an Choiste Mheasctha arna bhunú faoi Airteagal 3 den Chomhaontú Comhlachais leis an Íoslainn agus leis an Iorua.

3. Tionólfar an Coiste Measctha agus tionólfar an cruinniú laistigh de 30 lá tar éis an fógra dá dtagraítear i mír 2 a fháil. Beidh 90 lá ag an gCoiste Measctha chun an t-ábhar a shocrú, ag comhaireamh ón dáta a nglacfar an clár oibre ar cuireadh an t-ábhar air i gcomhréir le mír 2. I gcás nach féidir leis an gCoiste Measctha an t-ábhar a shocrú laistigh den sprioc-am 90 lá, cuirfear 30 lá leis an sprioc-am sin d'fhonn teacht ar réiteach críochnaitheach.

4. I gcás nach féidir leis an gCoiste Measctha an t-ábhar a shocrú laistigh den sprioc-am dá bhforáiltear i mír 3, féadfaidh an tAontas cearta eintiteas dlítheanach atá bunaithe san Íoslainn, ar cearta iad a dhíorthaíonn ó chur i bhfeidhm an Chomhaontaithe seo dá dtagraítear i míreanna 5 go 7, a chur ar fionraí.

5. I gcás fionraí, ní bheidh eintitis dhlítheanacha atá bunaithe san Iorua incháilithe páirt a ghlacadh i nósanna imeachta dámhachtana nach bhfuil tugtha i gcrích go fóill nuair a chuirfear an fhionraí i bhfeidhm. Measfar nós imeachta dámhachtana a bheith curtha i gcrích nuair a ghlacfar gealltanais dhlíthiúla de láimh mar thoradh ar an nós imeachta sin.

6. Leis an bhfionraí, ní dhéanfar difear do na gealltanais dhlíthiúla arna ndéanamh de láimh leis na heintitis dhlítheanacha atá bunaithe san Íoslainn sular tháinig an fhionraí i bhfeidhm. Leanfaidh an Comhaontú seo d'fheidhm a bheith aige maidir le gealltanais dhlíthiúla den sórt sin.

7. Féadfar aon oibríocht is gá chun leas airgeadais an Aontais a chosaint agus chun a áirithiú go gcomhlíonfar na hoibleagáidí airgeadais a eascraíonn as gealltanais a rinneadh faoin gComhaontú seo roimh an bhfionraí, a dhéanamh freisin tar éis na fionraí.

8. Tabharfaidh an tAontas fógra láithreach don Íoslainn a luaithe a bheidh méid na ranníocaíochta airgeadais nó oibríochtúla atá dlite faighte aige, nuair a bheidh deireadh leis an neamh-chomhlíonadh le hAirteagal 2(3) nó nuair a shocrófar an t-ábhar a bhaineann leis an Rialachán Airgeadais. Cuirfear deireadh leis an bhfionraí le héifeacht láithreach tar éis an fhógra sin.

9. Amhail ón dáta a gcuirfear deireadh leis an bhfionraí, beidh eintitis dhlítheanacha na hÍoslainne incháilithe arís le haghaidh nósanna imeachta dámhachtana a sheolfar tar éis an dáta sin agus i nósanna imeachta dámhachtana a seoladh roimh an dáta sin, ar nósanna imeachta dámhachtana iad nach bhfuil na sprioc-amanna chun iarratais a chur isteach dulta in éag.

Airteagal 16

Foirceannadh

1. Féadfaidh an tAontas nó an Íoslainn an Comhaontú seo a fhoirceannadh trí fhógra a thabhairt don Pháirtí eile faoina chinneadh. Scoirfidh an Comhaontú d'fheidhm a bheith aige 3 mhí tar éis dháta an fhógra sin. I gcás an Aontais, seolfar an fógra i scríbhinn chuig Ardrúnaí Chomhairle an Aontais Eorpaigh.

2. Foirceannfar an Comhaontú seo go huathoibríoch nuair a fhoirceannfar an Comhaontú Comhlachais leis an Íoslainn agus leis an Iorua i gcomhréir le hAirteagal 8(4), le hAirteagal 11(3) nó le hAirteagal 16 den Chomhaontú Comhlachais leis an Íoslainn agus leis an Iorua.

3. I gcás ina bhfoirceannfar an Comhaontú seo i gcomhréir le mír 1 nó mír 2, comhaontaíonn na Páirtithe go leanfar le hoibríochtaí ina ndearnadh na gealltanais dhlíthiúla tar éis theacht i bhfeidhm an Chomhaontaithe seo, agus sula bhfoirceannfar an Comhaontú seo, go dtí go dtabharfar chun críche na hoibríochtaí sin faoi na coinníollacha a leagtar síos sa Chomhaontú seo.

4. Féadfar aon oibríocht is gá chun leas airgeadais an Aontais a chosaint agus chun a áirithiú go gcomhlíonfar na hoibleagáidí airgeadais a eascraíonn as gealltanais a rinneadh faoin gComhaontú seo sular foirceannadh é, a dhéanamh freisin tar éis fhoirceannadh an Chomhaontaithe seo.

5. Socróidh na Páirtithe de chomhthoil aon iarmhairtí eile a thiocfaidh as an gComhaontú seo a fhoirceannadh.

Airteagal 17

Teanga

Tarraingeofar an Comhaontú seo suas i ndúblach sna teangacha seo a leanas: an Béarla, an Bhulgáiris, an Chróitis, an Danmhairgis, an Eastóinis, an Fhionlainnis, an Fhraincis, an Ghaeilge, an Ghearmáinis, an Ghréigis, an Iodáilis, an Laitvis, an Liotuáinis, an Mháltais, an Ollainnis, an Pholainnis, an Phortaingéilis, an Rómáinis, an tSeicis, an tSlóivéinis, an tSlóvaicis, an Spáinnis, an tSualainnis, an Ungáiris agus an Íoslainnis, agus comhúdarás ag gach ceann de na téacsanna sin.

Съставено в Брюксел на двадесети декември две хиляди двадесет и трета година.

Hecho en Bruselas, el veinte de diciembre de dos mil veintitrés.

V Bruselu dne dvacátého prosince dva tisíce dvacet tři.

Udfærdiget i Bruxelles den tyvende december to tusind og treogtyve.

Geschehen zu Brüssel am zwanzigsten Dezember zweitausenddreiundzwanzig.

Kahe tuhande kahekümne kolmanda aasta detsembrikuu kahekümnendal päeval Brüsselis.

Έγινε στις Βρυξέλλες, στις είκοσι Δεκεμβρίου δύο χιλιάδες είκοσι τρία.

Done at Brussels on the twentieth day of December in the year two thousand and twenty three.

Fait à Bruxelles, le vingt décembre deux mille vingt-trois.

Arna dhéanamh sa Bhruiséil, an fichiú lá de mhí na Nollag sa bhliain dhá mhíle fiche a trí.

Sastavljeno u Bruxellesu dvadesetog prosinca godine dvije tisuće dvadeset treće.

Fatto a Bruxelles, addì venti dicembre duemilaventitré.

Briselē, divi tūkstoši divdesmit trešā gada divdesmitajā decembrī.

Priimta du tūkstančiai dvidešimt trečių metų gruodžio dvidešimtą dieną Briuselyje.

Kelt Brüsszelben, a kétezer-huszonharmadik év december havának huszadik napján.

Magħmul fi Brussell, fl-għoxrin jum ta' Diċembru fis-sena elfejn u tlieta u għoxrin.

Gedaan te Brussel, twintig december tweeduizend drieëntwintig.

Sporządzono w Brukseli dnia dwudziestego grudnia roku dwa tysiące dwudziestego trzeciego.

Feito em Bruxelas, em vinte de dezembro de dois mil e vinte e três.

Întocmit la Bruxelles la douăzeci decembrie două mii douăzeci şi trei.

V Bruseli dvadsiateho decembra dvetisícdvadsaťtri.

V Bruslju, dvajsetega decembra dva tisoč triindvajset.

Tehty Brysselissä kahdentenakymmenentenä päivänä joulukuuta vuonna kaksituhattakaksikymmentäkolme.

Som skedde i Bryssel den tjugonde december år tjugohundratjugotre.

Gjört í Brussel tuttugasta dag desembermánaðar tvö þúsund tuttugu og þrjú.

За Европейския съюз
Por la Unión Europea
Za Evropskou unii
For Den Europæiske Union
Für die Europäische Union
Euroopa Liidu nimel
Για την Ευρωπαϊκή Ένωση
For the European Union
Pour l'Union européenne
Thar ceann an Aontais Eorpaigh
Za Europsku uniju
Per l'Unione europea
Eiropas Savienības vārdā –
Europos Sąjungos vardu
Az Európai Unió részéről
Għall-Unjoni Ewropea
Voor de Europese Unie
W imieniu Unii Europejskiej
Pela União Europeia
Pentru Uniunea Europeană
Za Európsku úniu
Za Evropsko unijo
Euroopan unionin puolesta
För Europeiska unionen
Fyrir hönd Evrópusambandsins

За Исландия
Por Islandia
Za Island
For Island
Für Island
Islandi nimel
Για την Ισλανδία
For Iceland
Pour l'Islande
Thar ceann na hÍoslainne
Za Island
Per l'Islanda
Islandes vārdā –
Islandijos vardu
Izland részéről
Għall-Iżlanda
Voor IJsland
W imieniu Islandii
Pela Islândia
Pentru Islanda
Za Island
Za Islandijo
Islannin puolesta
För Island
Fyrir hönd Íslands

IARSCRÍBHINN I

FOIRMLE CHUN RANNÍOCAÍOCHTAÍ AIRGEADAIS BLIANTÚLA DO NA BLIANTA 2021 GO 2027 A RÍOMH AGUS MIONSONRAÍ ÍOCAÍOCHTA

1. Cuirtear san áireamh i ríomh na ranníocaíochta airgeadais an méid dá dtagraítear in Airteagal 7(2) den Rialachán IBTV.

2. I gcás na mblianta 2023 go 2025, déanfaidh an Íoslainn íocaíochtaí bliantúla le buiséad IBTV i gcomhréir leis an tábla seo a leanas:

(Gach méid in EUR)

	2023	2024	2025
An Íoslainn	1 820 230	1 820 230	1 820 230

Beidh na ranníocaíochtaí airgeadais dá dtagraítear san Airteagal seo le híoc ag an Íoslainn gan beann ar dháta formheasa a cláir dá dtagraítear in Airteagal 23 RFC.

3. Déantar ranníocaíocht airgeadais na hÍoslainne le IBTV a ríomh mar a leanas do na blianta 2026 agus 2027:

Maidir le gach bliain aonair ó 2020 go 2024, roinnfear figiúirí Olltáirgeacht Intíre ainmniúil (OTI) na hÍoslainne a bheidh ar fáil ón 31 Márta 2026 ar Eurostat (OTI ag praghsanna reatha) ar shuim fhigiúirí OTI ainmniúil na Stát uile atá rannpháirteach in IBTV le haghaidh gach bliana faoi seach. Cuirfear meán na gcúig chéatadán a gheofar le haghaidh na mblianta 2020 go 2024 i bhfeidhm maidir leis an méid seo a leanas:

— suim na leithreasuithe faoi chomhair gealltanas ón mbuiséad a glacadh agus ó leasuithe nó aistrithe ina dhiaidh sin mar a gealladh ag deireadh gach bliana le haghaidh IBTV do na blianta 2021 go 2025,

— na leithreasuithe bliantúla faoi chomhair gealltanas ón mbuiséad a glacadh do IBTV don bhliain 2026 arna ndéanamh ag tús na bliana 2026, agus

— an leithreasú bliantúil faoi chomhair gealltanas de réir an bhuiséid do IBTV don bhliain 2027 mar a áirítear i ndréachtbhuiséad Ginearálta an Aontais don bhliain airgeadais 2027 arna ghlacadh ag an gCoimisiún,

chun an méid iomlán a bheidh le híoc ag an Íoslainn thar thréimhse iomlán chur chun feidhme IBTV a fháil.

Ón méid sin, déanfar na híocaíochtaí bliantúla arna ndéanamh go héifeachtach ag an Íoslainn i gcomhréir le mír 2 den Iarscríbhinn seo a dhealú chun méid iomlán a ranníocaíochtaí do na blianta 2026 go 2027 a fháil. Íocfar leath den mhéid sin in 2026 agus an leath eile in 2027.

4. Íocfar an ranníocaíocht in euro, agus sloinnfear in euro ríomh na méideanna atá dlite nó le fáil.

5. Íocfaidh an Íoslainn a ranníocaíocht airgeadais faoi seach tráth nach déanaí ná 45 lá tar éis an nóta dochair a fháil. Mar thoradh ar aon mhoill ar íocaíocht na ranníocaíochta, íocfar ús mainneachtana ar an méid atá gan íoc ón dáta dlite. Is é a bheidh sa ráta úis an ráta arna chur i bhfeidhm ag an mBanc Ceannais Eorpach ar a phríomhoibríochtaí athmhaoiniúcháin, arna fhoilsiú i sraith C d'*Iris Oifigiúil an Aontais Eorpaigh*, ráta a bheidh i bhfeidhm ar an gcéad lá féilire de na míonna ina dtiteann an sprioc-am, méadaithe 3,5 pointe céatadáin.

IARSCRÍBHINN II

FOIRMLE CHUN SCIAR NA hÍOSLAINNE DEN IONCAM A D'FHÉADFADH A BHEITH FÁGTHA MAR A SHAINMHÍNÍTEAR IN AIRTEAGAL 86 DE RIALACHÁN ETIAS A RÍOMH

Le haghaidh gach bliana airgeadais ina mbeidh barrachas arna ghiniúint mar a shainmhínítear in Airteagal 86 de Rialachán ETIAS agus dar críoch bliain airgeadais 2026, roinnfear figiúirí d'Olltáirgeacht Intíre (OTI) ainmniúil na hÍoslainne a bheidh ar fáil amhail an 31 Márta ar Eurostat (OTI ag praghsanna reatha) ar shuim fhigiúirí ainmniúla OTI na Stát uile atá rannpháirteach in ETIAS don bhliain faoi seach.

Cuirfear meán na gcéatadán a fhaightear i bhfeidhm ar na barrachais iomlána a ghintear. Déanfar ranníocaíocht airgeadais na hÍoslainne 2027 atá curtha i leataobh don tsaoráid théamach a laghdú faoin méid a thiocfaidh as sin.